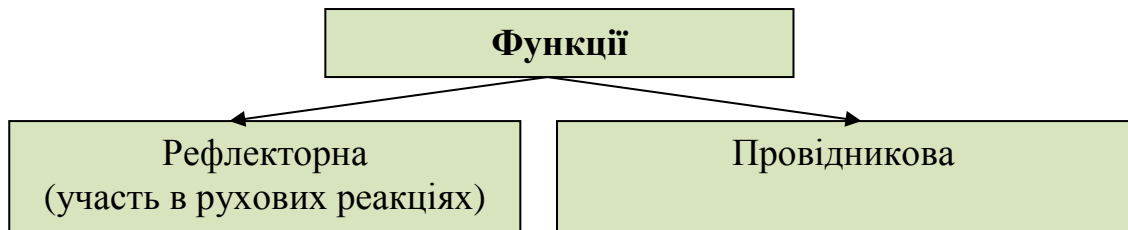

Розділ 4.7. ФУНКЦІ СПИННОГО МОЗКУ

Рефлекторна функція

Спинний мозок виконує велику кількість рефлекторних реакцій, пов'язаних з руховою діяльністю і регуляцією вегетативних функцій. Частина рефлексів забезпечується нервовими клітинами самого спинного мозку, в основному це прості рефлекси, більшість же складних рефлекторних реакцій він виконує спільно з головним мозком. Найбільш простими рефlekсами, які виконуються спинним мозком, є сухожилкові і м'язові (або розтягувальні) рефлекторні, дуга яких складається з двох нейронів. Прикладом сухожилкового рефлексу може бути колінний сухожилковий рефлекс, який виникає при ударі по сухожилку чотирьохголового м'яза стегна. При розтягуванні м'язів виникають рефлекси розтягування, що носять тонічний характер.

Сухожилкові рефлекси і рефлекси розтягування виникають внаслідок подразнення рецепторів м'язів, тому ці рефлекси називають власними рефlekсами м'язів.

Згинальні рефлекси. При подразненні різних рецепторів шкіри, в основному больових, виникають згинальні рефлекси, які мають захисне значення. Згинальні рефлекси досить сильні, вони гальмують інші рефлекторні реакції.

Розгинальні рефлекси. При надавлюванні на подушечки кінцівки спинальної жаби виникає розгинальний рефлекс. Цю швидку розгинальну реакцію ще називають розгинальним поштовхом. Вона є складовою частиною більш складних рухових реакцій – стрибків, бігу. Існує значна кількість розгинальних рефлексів, які здійснюються нервовими центрами, розташованими у різних відділах головного мозку. За допомогою цих рефлексів підтримується нормальна поза, виконуються різноманітні рухи.

Ритмічні рефлекси. Ця група рефлексів характеризується чергуванням згинання і розгинання кінцівок. До ритмічних рефлексів належать рефлекси почісування, крокування.

Тонічні рефлекси. Підтримання певного положення тіла у просторі здійснюється завдяки тривалому напруженню м'язів, яке підтримується за рахунок тонічних рефлекторних впливів із спинного мозку і вищих відділів центральної нервової системи. Спинний мозок здійснює також значну.

Рефлекси м'язів-антагонистів: скорочення згиначів і пригнічення тонусу розгиначів

Вегетативні рефлекси – рефлекторна регуляція діяльності внутрішніх органів, судин, м'язів. У спинному мозку знаходяться спінальний центр очної мускулатури, судиноруховий і потовидільний центри, центри регуляції функцій сечостатевих органів і прямої кишки.

Провідникова функція

Провідникова функція спинного мозку забезпечує:

- проведення нервових імпульсів
- зв'язок різних відділів спинного мозку
- зв'язок головного мозку з іншими відділами ЦНС
- об'єднання рецепторів з виконавчими органами

Провідні шляхи спинного мозку

<i>Провідні шляхи</i>	<i>Стовбури СМ</i>	<i>Фізіологічне значення</i>
Висхідні (чутливі) шляхи		
1. Тонкий пучок (пучок Голля)	Дорсальні (задні)	Тактильна чутливість, відчуття положення тіла, пасивних рухів тіла
2. Клиноподібний (пучок Бурдаха)	«	
3. Дорсолатеральний	Бокові	Шляхи больової і температурної чутливості
4. Дорсальний спинно-мозочковий (пучок Флексига)	«	Імпульси від пропріоцепторів м'язів, сухожиль, зв'язок; відчуття тиску і дотику від шкіри
5. Вентральний спинно-мозочковий	«	
6. Таламічний шлях	«	Больова і температурна чутливість
7. Спинно-тектальний шлях	«	Сенсорні шляхи зорово-рухових рефлексів і больової чутливості
Низхідні (рухові) шляхи		
1. Латеральний корково-спинномозковий (пірамидний) шлях	Бокові	Імпульси до скелетних м'язів, довільні рухи
2. Червоноядерно-спинномозковий шлях	«	Імпульси, що підтримують тонуус скелетних м'язів
3. Спинномозковий шлях	«	Підтримка пози і рівноваги тіла
4. Оливоспинномозко-	«	Бере участь у здійсненні таламо-спіналь-

вий шлях		них рефлексів
5. Ретикулярно-спинномозковий шлях	Вентральні (передні)	Підтримання тону́су скелетних м'язів, регуляція стану спінальних вегетативних центрів
6. Вентральний передверно-спинномозковий шлях	«	Імпульси, що забезпечують підтримку пози і рівноваги тіла
7. Тектоспінальний шлях	«	Імпульси, що забезпечують здійснення зорових і слухових рухових рефлексів
8. Вентральний корково-спинномозковий (пірамідний) шлях	Вентральні (передні)	Імпульси до скелетних м'язів, довільні рухи